

TEKST 183: Fulcher af Chartres: Om korsfarernes situation: Vi er blevet orientalere

Fulcher af Chartres (ca. 1059-1127) var frankisk præst og forfattede mellem 1100 og 1105 et historieværk (Historia Hierosolymitana) om Det 1. Korstog, som Fulcher selv deltog i. Han slog sig ned i Edessa og senere Jerusalem, hvor han døde.

I begyndelsen af sin regeringstid besad Balduin endnu kun få byer og folk.¹ Gennem samme vinter beskyttede han hårdnakket sit rige mod fjender fra alle sider. Og fordi de fandt ud af, at han var en meget dygtig kriger, selv om han kun havde få mænd, turde de ikke at angribe ham.

10 Hvis han havde haft en større styrke, ville han med glæde have mødt fjenden.

Frem til dette tidspunkt var ruten over land helt blokeret for vores pilgrimme. I mellemtiden kom de – franskmænd samt englændere eller italienere og venetianerne – via havet så langt som til Jaffa.² Til at begynde med havde vi ingen anden havn. Disse pilgrimme kom meget forskræmte i enkelte skibe eller i grupper af tre eller fire [skibe] midt imellem fjendtlige pirater og forbi saracenernes havne med Herren visende vejen.³

15

Da vi så, at de var kommet fra vores egne lande i Vesten, mødte vi dem straks og med glæde, som om de var helgener. Enhver af os spurgte dem ængsteligt om vores hjemland og vores kære. De nyankomne fortalte os alt, hvad de vidste. Når vi hørte gode nyheder, glædede vi os. Når de fortalte om ulykke, blev vi bedrøvet. De drog videre til Jerusalem og besøgte det Allerhelligste, med hvilket formål de var kommet.

20

Herefter forblev nogle i Det Hellige Land, og andre drog tilbage til deres hjemlande. Af denne grund forblev Jerusalems land [Kongeriget Jerusalem] affolket. Der var ikke nok folk til at forsvare det mod saracenerne, hvis blot sidstnævnte turde angribe os.

Men hvorfor turde de ikke det? Hvorfor frygtede så mange mennesker og så mange riger at angribe vores lille kongerige og vores ydmyge folk? Hvorfor samlede de ikke fra Ægypten, fra Persien, fra Mesopotamien og fra Syrien mindst hundrede gange hundrede tusinde krigere for modigt at rykke frem imod os, deres fjender? Hvorfor fortærede og ødelagde de os ikke helt og aldeles, som utallige græshopper på en lille mark, således at vi aldrig mere ville blive nævnt i et land, der havde været vores fra tidernes morgen?

25

For vi havde dengang ikke mere end tre hundrede riddere og lige så mange fodfolk til at forsvare Jerusalem, Jaffa, Ramla og ligeledes fæstningen Haifa. Vi vovede ikke engang at samle vores riddere, når vi ville planlægge en eller anden bedrift imod vores fjender. Vi frygtede, at de [saracenerne] i mellemtiden ville gøre skade på vores forladte fæstningsværker.

30

Sandelig, det er åbenbart for alle, at det var et vidunderligt mirakel, at vi levede blandt så mange tusinde tusinder, og at deres erobrere gjorde nogle af dem til vores skattepligtige og ødelagde andre ved plyndre og tilfangetage dem. Men hvorfra kom denne dyd? Hvorfra denne magt? Sandelig fra Ham, hvis navn er Den Almægtige, som ikke er uopmærksom på sit folk, der arbejder i Hans navn, under Hans nådes hjælp i deres trængsler og som stoler på Ham alene.

35

¹ Balduin af Boulogne (1058-1118) var bror til Godfred af Bouillon, der var en af Det 1. Korstogs ledere og den første konge af Jerusalem efter dets erobring i 1099. Selv var Balduin blevet hersker over Edessa i 1198 (se tekst 167 og 168) og efter Godfreds død i 1100 blev han konge af Jerusalem.

² Jaffa: Havneby i den central del af det nuværende Israel.

³ På trods af Det 1. Korstogs succes og oprettelsen af Korsfarerstaterne var pilgrimmenes rejse til Det Hellige Land stadig farefuld. Det var bl.a. for at beskytte og hjælpe disse pilgrimme, at nye korsridderordner (Tempelridderne, johannitterne etc.) oprettedes. Se tekst 188.

Desuden lover Gud at belønne dem med evig herlighed i det kommende liv, som Han undertiden kun tilfredsstillter med meget lidt jordisk belønning.

5 O så værdig en tid at erindre! Ofte var vi bedrøvede, når vi ikke kunne få nogen støtte fra vores venner på den anden side af havet. Vi frygtede, at vores fjender, når de erfarede, hvor få vi var, på et tidspunkt ville kaste sig over os fra alle sider i et pludseligt angreb, når ingen andre end Gud kunne hjælpe os. [...]

10 [*Korsfarerstaterne stabiliserer imidlertid deres herredømme, og Fulcher kan berette, at de korsfarere og pilgrimme, der valgte at blive boende efterhånden opbyggede et nyt hjem og en ny identitet i Det Hellige Land:*] For ligesom i Himlen, således forvandler og ordner Han også på Jorden alle ting, som Han vil. For hvis de ting, som Han skabte, er vidunderlige, desto mere vidunderlig er Han, som skabte dem. Jeg beder til, at man betænker og overvejer, hvordan Gud i vor tid har forvandlet Occidenten til Orienten.⁴

15 For vi, der var vesterlændinge er nu blevet orientalere. Han, som var en romer eller en franker, er i dette land blevet gjort til en galilæer eller en palæstinenser. Han, der var fra Reims eller Chartres, er nu blevet en borger i Tyrus eller Antiokia. Vi har allerede glemt vores fødesteder; disse er allerede ukendte for mange af os, eller bliver ikke nævnt mere.

20 Nogle besidder allerede hjem eller husstande gennem arv. Nogle har taget sig koner, ikke kun fra deres eget folk, men syrere eller armeniere eller endda saracener, der har opnået dåbens nåde. Én har sin svigerfar samt sin svigerdatter boende hos sig, eller hans eget barn, hvis ikke hans stedsøn eller stedfar. Herude er der børnebørn og oldebørn. Nogle passer vinmarker, andre dyrker markerne.

25 I samtaler bruger folk veltalenhed og særudtryk skiftevis fra forskellige sprog. Ord fra forskellige sprog er blevet fælleseje kendt af enhver nationalitet, og fælles tro⁵ forener dem, der er uvidende om hinandens afstamning. Faktisk står der skrevet: "Løven og oxen skal æde strå sammen."⁶ Han, der blev født som en fremmed, er nu som én, der er født her; han, som blev født som en udlænding, er blevet en indfødt.

30 Vores slægtninge og forældre slutter sig fra tid til anden til os, idet de, skønt modvilligt, ofrer alt, hvad de tidligere besad. De, der var fattige i Vesten, gør sig rige i dette land. De, der havde få penge dér, har utallige bezanter⁷ her, og de, der ikke havde en villa, besidder her ved Guds yndest en by.

Derfor, hvorfor skulle man vende tilbage til Vesten, når man har oplevet Orienten således? Gud ønsker ikke, at de, der med deres kors opofrede sig for at følge Ham, skal lide afsavn. Nej, end ikke til det sidste.

35 I ser derfor, at dette er et stort mirakel, og et, som hele verden burde beundre. Hvem har hørt om noget lignende?

J. M. Rosenløv & M. Pihl: *Korstogene – Islams ekspansion og kristen modoffensiv* (2014)

40

⁴ *Occidenten: Vesten – Orienten: Østen*. Der tænkes her på de vesterlandske korsfarere, der har slået sig ned i Østen (Syrien og Palæstina).

⁵ Fælles tro [...*iungit fides*...]: kan også oversættes som "gensidig tillid".

⁶ Esajas 62,25

⁷ *Bezant*: byzantinske guldmønt

Fulcher af Chartres *Historia Hierosolymitana* 3,38: Her efter R. Ryan & H.S. Fink: *Fulcher of Chartres: A History of the Expedition to Jerusalem, 1095-1127*, New York (1969), s.149f., 271f.